

AKOS

AGENCIJA ZA KOMUNIKACIJSKA
OMREŽJA IN STORITVE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Poročilo o razvoju trga elektronskih komunikacij za prvo četrletje 2023

Kazalo

Pregled četrletja	3
Povzetek trendov	10
Aktivnosti agencije	13

Pregled četrletja

V prvem četrletju leta 2023 se nadaljuje pozitiven trend rasti števila aktivnih uporabnikov mobilne telefonije, kljub manjšemu upadu penetracije aktivnih uporabnikov mobilne telefonije na prebivalstvo, kar je posledica izvedenega novega popisa prebivalstva. V tem obdobju smo bili priča izjemnemu povečanju števila aktivnih uporabnikov omrežja 5G za skoraj 43%, kar pomeni, da je že vsak šesti prebivalec aktiven uporabnik te napredne tehnologije.

Posebej želimo izpostaviti količino prenesenih podatkov preko mobilnega širokopasovnega dostopa do interneta, ki je že dosegel obseg sto milijonov gigabajtov. Ta impresivna številka odraža naraščajoče potrebe po hitrem in stabilnem internetnem dostopu ter priča o vedno večjem pomenu mobilne povezljivosti za vsakdanje življenje, poslovne dejavnosti in inovacije na številnih področjih.

Januarja 2023 je Odbor za elektronske komunikacije (ECC) vabil k posvetovanju administracije držav CEPT in ostalo zainteresirano javnost, ki so lahko do 16. februarja 2023 [posredovali pripombe, predloge in dopolnila](#) k Osnutku sprememb ECC priporočila (16)02: »Eksteritorialna uporaba E 164 oštevilčenja« in ECC priporočila (11)03: »Številčenje in naslavljanje za komunikacije med napravami (M2M)«. ¹

Od 25. do 27. januarja 2023 je potekal 26. seminar optičnih komunikacij (SOK 2023), ki ga je organizirala Fakulteta za elektrotehniko v Ljubljani, na katerem je sodelovala tudi agencija. Agencija je predstavila njene regulatorne aktivnosti, katerih cilj je gradnja visokozmogljivih omrežij ter kakovostne, inovativne in dostopne storitve za končne uporabnike. Zaradi vse večje prisotnosti konkurenčnih infrastruktur se predhodna (ex ante) regulacija postopoma umika s posameznih upoštevanih trgov in ostaja samo na geografskih območjih, kjer še ni vzpostavljene učinkovite konkurence, ki je pogoj za večjo izbiro, inovacije in nižje cene storitev za končne uporabnike. ²

Od 23. februarja do 19. maja 2023 je potekalo [javno posvetovanje o ukrepih Evropske komisije za Gigabitno povezljivost](#). Pobuda Evropske komisije zajema predlog *Akta o gigabitni infrastrukturi*, osnutek *Gigabitnega priporočila* in *Raziskovalno posvetovanje o prihodnosti sektorja povezljivosti in pripadajoče infrastrukture*. Ukrepi se nanašajo na učinkovito uvajanje gigabitne infrastrukture in dostop do omrežij operaterjev s pomembno tržno močjo. Novica je dosegljiva na . ³

Organ evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije (BEREC) je 15. marca 2023 izvedel javno poročanje s predstavitvijo izsledkov iz 54. plenarnega zasedanja odbora regulatorjev BEREC.

Predstavljeni so bili zadnji potrjeni in objavljeni dokumenti ter pobude s plenarnega zasedanja odbora regulatorjev, med drugim tudi glede notranjih klicev v EU, pravic končnih uporabnikov, odprli pa sta se še javni razpravi za dva dokumenta; prvi povezan s trajnostjo v elektronskih komunikacijah, drugi z

¹<https://www.akos-rs.si/telekomunikacije/raziscite/novice/novica/ecc-vabi-k-javnemu-posvetovanju-3>

²<https://www.akos-rs.si/telekomunikacije/raziscite/novice/novica/agencija-sodelovala-na-seminarju-opticnih-komunikacij-in-predstavila-regulatorne-aktivnosti-agencije-katerih-cilj-je-gradnja-visokozmogljivih-omrezij-ter-kakovostne-inovativne-in-dostopne-storitve-za-koncne-uporabnike>

³

lastnostmi visokozmogljivih omrežij elektronskih komunikacij. Predstavljena je bila tudi vizija strateškega prispevka organa BEREC k regulatornem okolju Evrope do leta 2030.⁴

BEREC je dne 30. marca 2023 v Bruslju gostil 11. Forum deležnikov. Udeležencem je predstavil načrte dela v prihodnjem letu in jih spodbudil k razpravi o vsebini, povezani s trgom elektronskih komunikacij, zlasti o prihodnosti regulacije v digitalnem obdobju, o dostopnosti za uporabnike invalide ter o Aktu o podatkih, kateremu je bilo namenjene največ pozornosti.⁵

Ministrstvo za digitalno preobrazbo je 30. marca 2023 objavilo Uredbo o uporabi javnih sredstev za gradnjo visokozmogljivih fiksnih širokopasovnih omrežij oz. nadgradnjo ali razširitev obstoječih fiksnih omrežij, gradnjo pasivnih mobilnih 5G omrežij in za spodbujanje povezljivosti. Predlog uredbe je dostopen na portalu eDemokracija in je bil v postopku javne obravnave do 29. aprila 2023.⁶

Agencija je skladno s četrtem odstavkom 98. člena Zakona o elektronskih komunikacijah (ZEKom-2) objavila [Pregled dodeljenih elementov oštevilčenja iz nacionalnega načrta oštevilčenja Republike Slovenije in analizo nevarnosti izčrpanja posameznih elementov oštevilčenja](#). V dokumentu je prikazan trend oziroma gibanje nivoja zasedenosti posameznih elementov oštevilčenja v zadnjih 10 letih. Trendi so sicer v večji meri stabilni in zaznana so zgolj blaga nihanja, pri posameznih elementih pa zmeroma, v slednjem primeru gre za negeografske številke za javne komunikacijske storitve na fiksni lokaciji (npr. VoIP) - osemestne ABCDEFGH, negeografske številke za javna mobilna omrežja - osemestne ABCDEFGH ter nacionalne smerne kode (NDC) - trimestne ABC.⁷

Agencija je na 14. sejmu izobraževanja in poklicev *Informativa*, ki je potekal v Ljubljani od 20. januarja do 21. januarja 2023 predstavila svoj portal Medijska in informacijska pismenost (MiPi)⁸. Na dogodku je predstavila tudi poučen [plakat](#), ki mlade in njihove starše opozarja in obvešča o vsebini portala. Eno glavnih sporočil MiPi je, da bi bralci ob prebiranju spletnih in drugih novic razmišljali z razumom, informacijske tehnologije pa znali uporabljati na pravi način in v korist družbe.

7. februarja 2023 smo obeležili Svetovni dan varne rabe interneta, ki je postal pomemben dogodek, posvečen osveščanju in reševanju izzivov, povezanih z neprimernimi spletnimi vsebinami, ki negativno vplivajo na mladostnike. Organizacija dogodka, ki se je letos odvijal že dvajsetič, je bila pod okriljem INSAFE, evropskega omrežja, zadolženega za koordinacijo aktivnosti s področja osveščanja javnosti glede varne rabe interneta in mobilnih naprav. Svetovni dan varne rabe interneta predstavlja priložnost za povezovanje strokovnjakov, deležnikov in organizacij po vsem svetu, ki si prizadevajo za zagotavljanje varnega in odgovornega spletnega okolja za mlade uporabnike. Namen dogodka je spodbuditi ozaveščenost o pomembnosti digitalne varnosti ter promovirati izobraževanje in ukrepe za zaščito mladostnikov pred škodljivimi vsebinami, spletnim nasiljem, zlorabo osebnih podatkov in drugimi nevarnostmi, s katerimi se srečujejo na spletu.⁹

⁴<https://www.akos-rs.si/telekomunikacije/raziscite/novice/novica/berec-vabi-na-javno-porocanje-po-54-plenarnem-zasedanju>

⁵<https://www.akos-rs.si/telekomunikacije/raziscite/novice/novica/berec-30-marca-vabi-na-11-forum-deleznikov>

⁶<https://www.akos-rs.si/telekomunikacije/raziscite/novice/novica/uredba-o-uporabi-javnih-sredstev-za-gradnjo-visokozmogljivih-fiksnih-sirokopasovnih-omrezij>

⁷<https://www.akos-rs.si/telekomunikacije/raziscite/novice/novica/pregled-dodeljenih-elementov-ostevilčenja-iz-nacionalnega-načrta-ostevilčenja-republike-slovenije-in-analiza-nevarnosti-izcrpanja-posameznih-elementov-ostevilčenja>

⁸<https://www.mipi.si teme/medijska-pismenost/mipi-opozarja-nase-tudi-na-sejmu-informativa>

⁹<https://www.mipi.si teme/varnost-na-internetu/7-februar-2023-dan-varne-rabe-interneta>

11. februarja vsako leto obeležujemo Mednarodni dan skupne evropske številke 112 za klic v sili, ki ga obeležujemo že od leta 2009. Namen tega dneva je osveščanje o pomembnosti številke 112, ki jo lahko pokličemo v primeru nujnosti v katerikoli državi Evropske unije. Ob klicu na 112 je ključno posredovati informacije, ki omogočajo hitro in učinkovito posredovanje pomoči.¹⁰

V Sloveniji intenzivno poteka gradnja mobilnih omrežij pete generacije, znanih tudi kot 5G omrežja. Po najnovejših podatkih naše agencije so 5G omrežja že dostopna v večjih mestih, kot so Celje, Koper, Kranj, Ljubljana, Maribor, Murska Sobota, Nova Gorica, Novo mesto, Ptuj, Slovenj Gradec in Velenje. 5G omrežja prinašajo številne tehnološke inovacije z namenom zagotavljanja novih storitev ter izboljšanja delovanja že obstoječih storitev za končne uporabnike. Ta tehnologija omogoča prenosne hitrosti do 1 Gbit/s k uporabniku, kar predstavlja večkratno izboljšanje v primerjavi s tehnologijo 4G. Testiranje hitrosti dostopa do interneta je med uporabniki zelo priljubljeno. V Sloveniji se za to med drugim uporablja [AKOS test net](#), ki ga je razvila agencija. AKOS test net je orodje, ki se uporablja kot podlaga za izvajanje nadzora nad kakovostjo ponujenih storitev končnim uporabnikom s strani operaterjev.¹¹

Na portalu MiPi so dosegljive informacije kako ravnati v kolikor operater enostransko spremeni pogoje, kot je denimo cena naročniškega paketa ali količina zakupljenih enot, določenih v naročniški pogodbi. Agencija je zbrala odgovore na ta vprašanja ter na kaj je potrebno biti pri tem pozoren.¹²

10. novembra 2022 je stopil v veljavo Zakon o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 130/22 z dne 11. 10. 2022; v nadaljevanju: ZEKom-2), ki ima ključno vlogo pri urejanju področja elektronskih komunikacij v Sloveniji. V skladu s 319. členom ZEKom-2 je agencija dolžna v največ šestih mesecih po uveljavitvi zakona sprejeti podzakonske akte in splošne akte, ki dopolnjujejo in izvajajo določbe zakona. V želji po zagotavljanju večje predvidljivosti in olajšanem sodelovanju vseh deležnikov pri postopku sprejemanja splošnih aktov, je agencija na svoji spletni strani objavila predviden vrstni red in okvirno časovnico priprave teh aktov v skladu z določbami ZEKom-2.¹³

Skladno z objavljeno časovnico je agencija 11. januarja 2023 pripravila dva predloga novih Splošnih aktov za katere je lahko zainteresirana javnost do vključno 10. februarja 2023¹⁴ oz. 15. februarja 2023¹⁵ posredovala pripombe, predloge ali dopolnitve. Na podlagi tretjega odstavka 12. člena ZEKom-2 je agencija pripravila predlog Splošnega akta o preglednosti v zvezi z načrtovanimi gradbenimi deli in o skupni gradnji gospodarske javne infrastrukture. Predlog sledi rešitvam prej veljavnega Splošnega akta o dostopu do obstoječe fizične infrastrukture, obenem pa ureja še izjeme od že uveljavljene obveznosti položitve prazne kableske kanalizacije.¹⁶ Agencija je na podlagi tretjega odstavka 139. člena ZEKom-2 pripravila tudi predlog Splošnega akta o dostopu do obstoječe fizične infrastrukture.¹⁷

¹⁰<https://www.mipi.si teme/medijska-pismenost/11-februar-mednarodni-dan-skupne-evropske-stevilke-112>

¹¹<https://www.mipi.si teme/informacijska-pismenost/prikazovanja-razsirjenosti-in-prenosna-hitrost-omrezij-5g>

¹²<https://www.mipi.si teme/medijska-pismenost/operater-je-spremenil-pogoje-paketa-iz-pogodbe-kaj-pa-zdaj>

¹³<https://www.akos-rs.si/javna-posvetovanja-in-razpisi/novica/agencija-objavlja-spremenjeno-okvirno-casovnico-priprave-splasnih-aktov-po-zekom-2>

¹⁴<https://www.akos-rs.si/javna-posvetovanja-in-razpisi/novica/agencija-podaljsuje-javno-obravnavo-predloga-splasnega-akta-o-dostopu-do-obstojece-fizicne-infrastrukture>

¹⁵<https://www.akos-rs.si/javna-posvetovanja-in-razpisi/novica/agencija-podaljsuje-javno-obravnavo-predloga-splasnega-akta-o-preglednosti-v-zvezi-z-nacrtovanimi-gradbenimi-deli-in-o-skupni-gradnji-gospodarske-javne-infrastrukture>

¹⁶<https://www.akos-rs.si/javna-posvetovanja-in-razpisi/novica/predlog-agencija-objavlja-predlog-splasnega-akta-o-preglednosti-v-zvezi-z-nacrtovanimi-gradbenimi-deli-in-o-skupni-gradnji-gospodarske-javne-infrastruktur>

¹⁷<https://www.akos-rs.si/javna-posvetovanja-in-razpisi/novica/agencija-objavlja-predlog-splasnega-akta-o-dostopu-do-obstojece-fizicne-infrastrukture>

Na podlagi devetega odstavka 10. člena ZEKom-2, je agencija 16. januarja 2023 objavila predlog novega Splošnega akta o minimalnih zahtevah pri načrtovanju in gradnji stavbne fizične in pasivne komunikacijske infrastrukture ter razdelilnih točk. Predlog akta temelji na obstoječem Splošnem aktu o minimalnih zahtevah pri načrtovanju in izvedbi dostopovnih in razdelilnih točk. Spremembe se nanašajo na dostopovne točke, ki po ZEKom-2 niso več obvezne. Zainteresirana javnost je lahko do vključno 15. februarja 2023 oz. 20. februarja 2023¹⁸ posredovala pripombe, predloge ali dopolnitve k predlogu splošnega akta.¹⁹

Agencija je 18. januarja 2023 na podlagi 18. in 19. člena ZEKom-2 pripravila predlog novega Splošnega akta za pregled in napoved postavitve omrežij ter izvedbo poizvedovanja po tržnem interesu za gradnjo visokozmogljivih omrežij. Predlog temelji na novih določilih ZEKom-2, ki agenciji nalaga izvedbo geografskega pregleda o dosegu širokopasovnih omrežij in poizvedovanje po tržnem interesu za gradnjo visokozmogljivih omrežij. Zainteresirana javnost je lahko v roku 30 dni oz. do vključno 20. februarja 2023 posredovala pripombe, predloge ali dopolnitve k predlogu novega splošnega akta.²⁰

Agencija je na podlagi osmega odstavka 130. člena ZEKom-2 pripravila predlog Smernic in informacij o postopkih za medomrežno povezovanje in operaterski dostop. Agencija v smernicah podaja usmeritve, kako naj operaterji, zlasti tisti, ki nadzorujejo dostop do končnih uporabnikov, sodelujejo pri povezovanju javnih komunikacijskih omrežij za zagotovitev povezljivosti med obema koncema in omogočanja vzajemnega delovanja njihovih storitev. Zainteresirana javnost je lahko do vključno 13. marca 2023 posredovala pripombe, predloge ali dopolnitve k predlogu smernic.²¹

Agencija je 10. februarja 2023 na podlagi petega odstavka 285. člena ZEKom-2 pripravila predlog Splošnega akta o posredovalnem postopku. Predlog akta določa pravila posredovalnega postopka iz 285. člena ZEKom-2, v katerem agencija rešuje spore med subjekti na trgu elektronskih komunikacij iz prvega odstavka 282. člena in 286. člena ZEKom-2. Predlog sledi rešitvam prej veljavnega Splošnega akta o posredovalnem postopku (Uradni list RS, št. 62/13). Za pospešitev postopkov je dodana možnost izvedbe sestankov preko videokonference, možnost agencije, da vnaprej določi termine posredovalnih narokov ter možnost neposredne izmenjave vlog med strankami. Zainteresirana javnost je lahko do vključno 13. marca 2023 posredovala pripombe ali dopolnitve k predlogu novega splošnega akta.²²

Agencija je dne 16. februarja 2023 na podlagi 111. člena ZEKom-2 pripravila predlog novega Splošnega akta o načinu izračuna višine plačila za uporabo elementov oštevilčenja. Predlog temelji na določilih ZEKom-2, ki zahtevajo prilagoditev obstoječega Splošnega akta o načinu izračuna višine plačil za uporabo elementov oštevilčenja. Zainteresirano javnost je lahko do vključno 17. marca 2023 posreduje pripombe, predloge ali dopolnitve k predlogu novega splošnega akta.²³

¹⁸<https://www.akos-rs.si/javna-posvetovanja-in-razpisi/novica/agencija-podaljsuje-javno-obravnavo-predloga-splosnega-akta-o-minimalnih-zahtevah-pri-nacrtovanju-in-gradnji-stavbne-fizicne-in-pasivne-komunikacijske-infrastrukture-ter-razdelilnih-tock>

¹⁹<https://www.akos-rs.si/javna-posvetovanja-in-razpisi/novica/agencija-objavlja-predlog-splosnega-akta-o-minimalnih-zahtevah-pri-nacrtovanju-in-gradnji-stavbne-fizicne-in-pasivne-komunikacijske-infrastrukture-ter-razdelilnih-tock>

²⁰<https://www.akos-rs.si/javna-posvetovanja-in-razpisi/novica/agencija-objavlja-predlog-splosnega-akta-za-pregled-in-napoved-postavitve-omrezij-ter-izvedbo-poizvedovanja-po-trznem-interesu-za-gradnjo-visokozmogljivih-omrezij>

²¹<https://www.akos-rs.si/javna-posvetovanja-in-razpisi/novica/agencija-objavlja-predlog-smernic-in-informacij-o-postopkih-za-medomrežno-povezovanje-in-operaterski-dostop>

²²<https://www.akos-rs.si/javna-posvetovanja-in-razpisi/novica/agencija-objavlja-predlog-splosnega-akta-o-posredovalnem-postopku>

²³<https://www.akos-rs.si/javna-posvetovanja-in-razpisi/novica/agencija-objavlja-predlog-splosnega-akta-o-nacinu-izracuna-visine-placila-za-uporabo-elementov-ostevilčenja>

Agencija je dne 17. februarja 2023 na podlagi sedmega odstavka 115. člena ZEKom-2 pripravila predlog Splošnega akta o varnosti omrežij, storitev in podatkov. Predlog akta podrobneje določa vsebino in strukturo varnostne dokumentacije, usmeritve glede obravnave tveganj, minimalni obseg in vsebino varnostnih ukrepov, usmeritve glede načrtovanja in zagotavljanja neprekinjenega poslovanja ter dodatne varnostne zahteve za operaterje mobilnih komunikacijskih omrežij. Zainteresirana javnost je lahko do vključno 31. marca 2023 posredovala pripombe, predloge ali dopolnitve k predlogu novega splošnega akta.²⁴

Agencija je dne 27. februarja 2023 na podlagi drugega odstavka 118. člena in drugega odstavka 119. člena ZEKom-2 pripravila in objavlja predlog Splošnega akta o poročanju in vrednotenju varnostnih incidentov. Predlog tega splošnega akta podrobneje opredeljuje vrste varnostnih incidentov, ki pomembno vplivajo na delovanje javnih komunikacijskih omrežij ali izvajanje javnih komunikacijskih storitev, metodologijo ter vsebino obveščanja in poročanja varnostnih incidentov ter podrobneje ureja kriterije za njihovo vrednotenje. Zainteresirana javnost je lahko do vključno 10. aprila 2023 posredovala pripombe, predloge ali dopolnitve k predlogu novega splošnega akta.²⁵

Agencija je dne 8. marca 2023 na podlagi desetega odstavka 10. člena ZEKom-2 pripravila predlog novega Splošnega akta o lokacijah omrežnih priključnih točk. Agencija je pri tem upoštevala Smernice BEREC o skupnem pristopu k identifikaciji omrežne priključne točke v različnih omrežnih topologijah. Zainteresirana javnost je lahko do vključno 10. aprila 2023 posredovala pripombe, predloge ali dopolnitve k predlogu novega splošnega akta.²⁶

Agencija je dne 10. marca 2023 na podlagi drugega odstavka 171. člena ZEKom-2 pripravila predlog Splošnega akta o načinu izračuna neto stroškov univerzalne storitve. Predlog sledi metodologiji prej veljavnega Splošnega akta o načinu izračuna neto stroškov univerzalne storitve, prilagojeni pojmu univerzalna storitev, kot je definirana v 166. členu ZEKom-2. Zainteresirana javnost je lahko do vključno 11. aprila 2023 posredovala pripombe, predloge ali dopolnitve k predlogu novega splošnega akta.²⁷

Agencija je dne 13. marca 2023 na podlagi prvega odstavka 98. člena in šestega odstavka 101. člena ZEKom-2 pripravila predlog Splošnega akta o načrtu oštevilčenja, ki vsebuje tudi nekaj novosti, ki jih predpisuje ZEKom-2. Zainteresirana javnost je lahko do vključno 14. aprila 2023 posredovala pripombe, predloge ali dopolnitve k predlogu novega splošnega akta.²⁸

Agencija je 13. marca 2023 na podlagi šestega odstavka 101. člena ZEKom-2 pripravila predlog Splošnega akta o vsebini in obliki vloge za izdajo odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja. Predlog sledi rešitvam doslej veljavnega Splošnega akta o vsebini in obliki vloge za izdajo odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja in določa ureditev, da mora druga fizična ali pravna oseba dokazati, da je sposobna upravljati elemente oštevilčenja, če želi pridobiti elemente oštevilčenja, ki se ne uporabljajo za medosebne komunikacije storitve. Predlog priloge predvideva tudi možnost določitve potrebe po

²⁴<https://www.akos-rs.si/javna-posvetovanja-in-razpisi/novica/agencija-objavlja-predlog-splosnega-akta-o-varnosti-omrezij-storitev-in-podatkov>

²⁵<https://www.akos-rs.si/javna-posvetovanja-in-razpisi/novica/agencija-objavlja-predlog-splosnega-akta-o-porocanju-in-vrednotenju-varnostnih-incidentov>

²⁶<https://www.akos-rs.si/javna-posvetovanja-in-razpisi/novica/agencija-objavlja-predlog-splosnega-akta-o-lokacijah-omreznih-prikljucnih-tock>

²⁷<https://www.akos-rs.si/javna-posvetovanja-in-razpisi/novica/agencija-objavlja-predlog-splosnega-akta-o-nacinu-izracuna-neto-stroskov-univerzalne-storitve>

²⁸<https://www.akos-rs.si/javna-posvetovanja-in-razpisi/novica/agencija-objavlja-predlog-splosnega-akta-o-nacrtu-ostevilčenja>

eksteritorialni uporabi elementov oštevilčenja. Zainteresirana javnost je lahko do vključno 14. aprila 2023 posredovala pripombe, predloge ali dopolnitve k predlogu novega splošnega akta.²⁹

Agencija je 22. marca 2023 na podlagi 180. člena ZEKom-2 pripravila predlog novega Splošnega akta o prenosni hitrosti, primerni za širokopasovni dostop do interneta. Predlog akta temelji na obstoječem Splošnem aktu o prenosni hitrosti primerni za funkcionalen dostop do interneta. Splošni akt je ostal nespremenjen. Agencija objavlja Splošni akt in Obrazložitev prenosne hitrosti in podatkovne kapice, kjer je podrobneje utemeljila odločitev o prenosni hitrosti. Zainteresirana javnost je lahko do vključno 24. aprila 2023 posredovala pripombe, predloge ali dopolnitve k predlogu novega splošnega akta.³⁰

Agencija je 22. marca 2023 na podlagi prvega in drugega odstavka 179. člena ZEKom-2 pripravila predlog novega Splošnega akta o kakovosti univerzalne storitve. Predlog akta temelji na obstoječem Splošnem aktu o kakovosti univerzalne storitve in je posodobljen skladno s spremembo ZEKom-2 na področju univerzalne storitve. Predlog izključuje govorilnice, dodan pa je člen o standardu kakovosti storitev iz drugega odstavka 180. člena ZEKom-2, ki jih mora podpirati širokopasovni dostop do interneta. Podatkovna kapica v primeru dostopa do interneta prek satelita ostaja nespremenjena. Agencija objavlja splošni akt in Obrazložitev prenosne hitrosti in podatkovne kapice, kjer je podrobneje utemeljila odločitev o ohranitvi obstoječe podatkovne kapice. Zainteresirana javnost je lahko do vključno 24. aprila 2023 posredovala pripombe, predloge ali dopolnitve k predlogu novega splošnega akta.³¹

Agencija je 22. marca 2023 na podlagi tretjega odstavka 173. člena ZEKom-2 pripravila predlog novega Splošnega akta o načinu upoštevanja meril glede nujenja cenovnih opcij ali paketov za potrošnike z nizkimi dohodki oziroma s posebnimi potrebami v okviru zagotavljanja univerzalne storitve. Predlog akta temelji na obstoječem Splošnem aktu načinu upoštevanja meril glede nujenja cenovnih opcij ali paketov za potrošnike z nizkimi dohodki oziroma s posebnimi potrebami v okviru zagotavljanja univerzalne storitve. Spremembe prinašajo večjo razumljivost splošnega akta in sledijo čim večji uporabi podatkov Statističnega urada Republike Slovenije kot podlagi za odločitve, ali je potrebno aktivirati mehanizem cenovnih opcij ali paketov. Zainteresirana javnost je lahko do vključno 24. aprila 2023 posredovala pripombe, predloge ali dopolnitve k predlogu novega splošnega akta.³²

Agencija je 16. januarja 2023 obvestila zainteresirano javnost, da je na spletni strani eUprave na podlagi tretjega odstavka 125. člena ZEKom-2 Ministrstvo za digitalno preobrazbo objavilo osnutek Uredbe o pravici do omrežnih priključnih točk s prednostjo. Ministrstvo je sprejemalo morebitne pripombe in predloge na osnutek do 15. februarja 2023.³³

Agencija je 9. februarja 2023 obvestila zainteresirano javnost, da je Ministrstvo za digitalno preobrazbo na podlagi ZEKom-2 pripravilo osnutek Uredbe o načrtu razporeditve radiofrekvenčnih pasov, ki je bil

²⁹<https://www.akos-rs.si/javna-posvetovanja-in-razpisi/novica/agencija-pripravila-predlog-splosnega-akta-o-vsebini-in-obliki-vloge-za-izdajo-odlocbe-o-dodelitvi-elementov-ostevilcenja>

³⁰<https://www.akos-rs.si/javna-posvetovanja-in-razpisi/novica/agencija-objavlja-predlog-splosnega-akta-o-prenosni-hitrosti-primerni-za-sirokopasovni-dostop-do-interneta>

³¹<https://www.akos-rs.si/javna-posvetovanja-in-razpisi/novica/agencija-objavlja-predlog-splosnega-akta-o-kakovosti-univerzalne-storitve>

³²<https://www.akos-rs.si/javna-posvetovanja-in-razpisi/novica/agencija-objavlja-predlog-splosnega-akta-o-nacinu-upostevanja-meril-glede-nudenja-cenovnih-opcij-ali-paketov-za-potrosnike-z-nizkimi-dohodki-oziroma-s-posebnimi-potrebami-v-okviru-zagotavljanja-univerzalne-storitve>

³³<https://www.akos-rs.si/javna-posvetovanja-in-razpisi/novica/agencija-obvesca-javnost-o-zacetku-javnega-posvetovanja-o-osnutku-uredbe-o-pravici-do-omreznih-prikljucnih-tock-s-prednostjo>

predložen v javno obravnavo na portalu eDemokracija. Ministrstvo je sprejemalo morebitne pripombe in predloge na osnutek do 4. marca 2023.³⁴

Agencija je 27. februarja 2023 obvestila zainteresirano javnost, da je Ministrstvo za digitalno preobrazbo na podlagi na podlagi 228. člena ZEKom-2 pripravilo osnutek Pravilnika o opremi in vmesnikih za zakonito prestrezanje komunikacij in ga je objavilo na portalu eDemokracija. Osnutek je bil v javni obravnavi do 26. marca 2023.³⁵

³⁴<https://www.akos-rs.si/javna-posvetovanja-in-razpisi/novica/agencija-obvesca-javnost-o-zacetku-javne-obravnave-osnutka-uredbe-o-nacrtu-razporeditve-radiofrekvencnih-pasov>

³⁵<https://www.akos-rs.si/javna-posvetovanja-in-razpisi/novica/javna-obravnavo-osnutka-pravilnika-o-opremi-in-vmesnikih-za-zakonito-prestrezanje-komunikacij>

Povzetek trendov

Agencija se je v preteklosti soočala z nepravčasnim in napačnim poročanjem podatkov s strani operaterjev, zaradi česar je s časovnim zamikom objavljala četrtna poročila in posredovala zahtevane podatke drugim nacionalnim ter mednarodnim institucijam. Da bi se temu izognila, je agencija sprejela odločitev, da pri zbiranju in obdelavi podatkov upošteva določeno statistično odstopanje, ki je posledica neporočanja, netočnih podatkov ali podatkov v napačnih razdelkih. To pomeni, da so v grafih in tabelah na portalu [eAnalitik](#) prikazani podatki tistih operaterjev, ki so do roka posredovali podatke v četrtnih in letnih elektronskih vprašalnikih in ki s svojimi tržnimi deleži predstavljajo najmanj 95% opazovanega trga. Morebitna odstopanja v podatkih v grafih in tabelah so rezultat kasnejšega poročanja in popravkov s strani operaterjev, ki jih agencija v svojem poročilu ne bo posebej komentirala.

Agencija na svoji spletni strani redno objavlja odgovore na ostale pripombe zainteresirane javnosti in aktualnih javnih posvetovanj ter obvešča zainteresirano javnost o objavah drugih nacionalnih in mednarodnih institucij na temo elektronskih komunikacij.

V nadaljevanju predstavljamo nekaj glavnih poudarkov in povzetkov trendov na trgu elektronskih komunikacij v prvem četrtnem letju 2023:

- v mesecu aprilu je Statistični urad Republike Slovenije objavil rezultate novega popisa prebivalstva, ki je bil izveden s stanjem na 1. januar 2023. Povečanje števila prebivalcev je imelo vpliv na prikaz različnih penetracij, ki jih agencija predstavlja v svojih poročilih. Kljub pozitivnim trendom rasti primerjalnih podatkov je upoštevanje posodobljenega števila prebivalcev vplivalo na manjše upade posameznih penetracij,
- trend rasti širokopasovnih priključkov do interneta se nadaljuje, pri čemer ima večina priključkov dostop omogočen preko optičnega omrežja (53,45%) in preko DOCSIS 3.0 tehnologije (25,48%). Skupaj ti dve tehnologiji že predstavljata več kot 78,93% vseh priključkov,
- trend rasti penetracije fiksnega širokopasovnega dostopa v gospodinjstva se nadaljuje in je glede na prejšnje četrtnetije rahlo narasel na 84,05%. S tem smo že presegli povprečje v Evropski uniji, kar je pomemben dosežek³⁶,
- upadel je trend penetracije fiksnega širokopasovnega dostopa glede na prebivalstvo in znaša 34,14% zaradi objave novega popisa prebivalstva,
- trend rasti NGA priključkov se nadaljuje in trenutno predstavljajo 90,78% vseh priključkov širokopasovnega dostopa do interneta. Nasprotno pa se število non-NGA priključkov, ki so zastareli glede na tehnološki razvoj in upadajoče trende, zmanjšuje. V primerjavi s prejšnjim četrtnetjem se je ta delež znižal iz 9,73% na 9,21%,

³⁶<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/desi-connectivity>

- v obravnavanem četrtletju je opazen trend stagnacije v številu vseh treh vrst paketov konvergenčnih storitev ter tudi v številu konvergenčnih storitev, ki ne vključujejo paketov storitev. Enako velja za njihove tržne deleže. Tržni delež števila paketov dvojčkov ostaja nespremenjen pri 7,8%, tržni delež števila paketov trojčkov ostaja pri 38,4%, tržni delež števila četverčkov ostaja pri 39,8%, medtem ko tržni delež števila konvergenčnih storitev, ki ne vključujejo paketov storitev, ostaja na 5,2%. Hkrati se število priključkov s samostojnim širokopasovnim dostopom zmanjšuje, kar vodi tudi v zmanjšanje njihovega tržnega deleža, ki trenutno znaša 8,8%,
- kljub rasti tržnega deleža priključkov IP telefonije, se nadaljuje trend zmanjševanja vseh priključkov fiksne telefonije,
- penetracija aktivnih uporabnikov mobilne telefonije na prebivalstvo je v prvem četrtletju znašala 126,6%, saj je nanjo vplivala večja rast števila prebivalstva od rasti števila aktivnih uporabnikov mobilne telefonije,
- povečanje števila uporabnikov mobilnega širokopasovnega dostopa do interneta so v prvem četrtletju 2023 zabeležili skoraj vsi ponudniki mobilnega širokopasovnega dostopa do interneta. V predmetnem četrtletju je priliv novih uporabnikov najnižji kot v preteklih štirih četrtletjih in počasi stagnira,
- trend rasti tržnega deleža priključkov IP televizije se tudi v prvem četrtletju 2023 nadaljuje, saj ti priključki predstavljajo že 59,4% trga. Nasprotno pa ostale tehnologije beležijo zmanjšanje tržnih deležev v obravnavanem četrtletju. Satelitska televizija predstavlja 4,5% tržnega deleža, kablenska televizija zaseda 35,8% tržni delež, medtem ko MMDS tehnologija predstavlja le 0,3% tržni delež,
- tržni delež optičnih priključkov preko bitnega toka na medoperaterskem trgu širokopasovnega dostopa preko optičnega omrežja v tem četrtletju beleži upadanje za 0,2 odstotni točki in trenutno znaša 64,3%. Poleg tega se zmanjšuje tudi število priključkov preko sodostopa in povsem razvezanega dostopa na medoperaterskem trgu širokopasovnega dostopa na bakrenem omrežju,
- skoraj dve tretjini širokopasovnih priključkov do interneta pretaka vsebine s hitrostjo 100Mbit/s in več, saj njihov tržni delež predstavlja že 64,1% vseh širokopasovnih priključkov po hitrostih prenosa podatkov. Najvišji tržni delež med hitrostmi pod 100Mbit/s, ohranjajo priključki s hitrostmi 30 Mbit/s do manj kot 100 Mbit/s (19,6%), priključki s hitrostmi pod 30 Mbit/s pa predstavljajo zgolj 16,3% širokopasovnih priključkov do interneta,
- v predmetnem četrtletju je agencija na svoji spletni strani objavila 166 pozivov zainteresiranim soinvestorjem v javna komunikacijska omrežja in pripadajočo infrastrukturo za skupno gradnjo. Od tega je bilo 73 pozivov povezanih z gradnjo komunikacijske infrastrukture, medtem ko je bilo 93 pozivov povezanih z gradnjo druge vrste gospodarske infrastrukture,
- v opazovanem obdobju je agencija odgovorila na veliko vprašanj zainteresirane javnosti glede obveznosti notifikacije in vpisa v uradno evidenco operaterjev. Prav tako je bila agencija

aktivna pri odgovarjanju na številna vprašanja, ki so jih postavili operaterji v telekomunikacijskem sektorju. Agencija si prizadeva za transparentnost in podporo ter si prizadeva zagotoviti pravilno razumevanje in izvajanje zakonodaje na tem področju,

- v prvem četrtnem letju 2023 je agencija odgovorila na devet vprašalnikov s strani BERIC (Evropskega združenja za regulacijo elektronskih komunikacij). Poleg tega so zaposleni sodelovali pri 51 drugih opravilih, kot so pregled dokumentov, komentarji, nominacije in podobno. Pomembno je tudi omeniti, da so se zaposleni aktivno udeleževali pretežno virtualnih konferenc ter sestankov ekspertnih delovnih skupin, kar je prispevalo k izmenjavi strokovnega znanja in sodelovanju na področju telekomunikacij,
- agencija ostaja aktivna članica skupine IRG (Independent Regulators Group), kjer sodeluje pri izmenjavi znanj med člani IRG ter aktivno sodeluje na različnih konferencah, ki jih organizira ta organ. Po statističnih podatkih IRG, ki jih predstavijo na prvem letnem zasedanju, je agencija lani dosegla odlično tretje mesto med vsemi 37 članicami organa IRG glede števila odgovorov na vprašalnike in posredovanih vprašalnikov za preteklo leto. V preteklem četrtnem letju je agencija v sklopu IRG odgovorila na 23 vprašalnikov ter objavila en vprašalnik. To kaže na aktivno sodelovanje in pomemben prispevek agencije v okviru mednarodnega regulatornega sodelovanja,
- v prvem četrtnem letju 2023 je agencija s področja elektronskih komunikacij na svojih spletnih straneh objavila enajst sporočil za javnost. Ta sporočila so namenjena obveščanju javnosti o pomembnih novostih, odločitvah, iniciativah ali drugih dogodkih s področja elektronskih komunikacij, ki jih agencija obravnava ,
- prikazi podatkov za posamezna četrtna leta in leta so na voljo na portalu eAnalitik.

Aktivnosti agencije

Agencija je neodvisen organ, ki ureja in nadzira trg elektronskih komunikacij, upravlja in nadzira radiofrekvenčni spekter v Sloveniji, opravlja naloge na področju radijskih in televizijskih dejavnosti, ureja in nadzira trg poštnih storitev in storitev železniškega prometa v Sloveniji.

Agencija je aktivno vključena v mednarodno sodelovanje z različnimi organi in institucijami, ki imajo pristojnosti na področju elektronskih komunikacij. Med temi institucijami so Evropska komisija, Organ evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije (BEREC), Skupina neodvisnih regulatorjev (IRG), Mednarodna telekomunikacijska zveza (ITU), Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD), Evropska zveza za klic v sili (EENA), Odbor za elektronske komunikacije (CEPT/ECC) in drugi.

Povečanje aktivnosti na zakonodajnem področju EU v zadnjem obdobju je vplivalo tudi na povečanje obsega mednarodnih aktivnosti. Kljub temu agencija vzdržuje visoko stopnjo aktivnosti na mednarodni ravni in aktivno sodeluje na različnih področjih v okviru svojih pristojnosti.

V nadaljevanju bomo podrobneje pregledali aktivnosti agencije na področju elektronskih komunikacij v prvem četrtnem letju 2023.

Uradna evidenca operaterjev in register številkega prostora

Na slovenskem trgu elektronskih komunikacij je bilo na zadnji dan prvega četrtnega leta 2023 v uradno evidenco operaterjev (register) agencije vpisanih 145 operaterjev.

V uradno evidenco operaterjev je bil v obravnavanem četrtnem letju vpisan en operater; Microsoft Ireland Operations Limited.

V obravnavanem četrtnem letju je agencija prejela eno vlogo za izbris operaterjev iz uradne evidence, in sicer od operaterja ELSAT d.o.o.

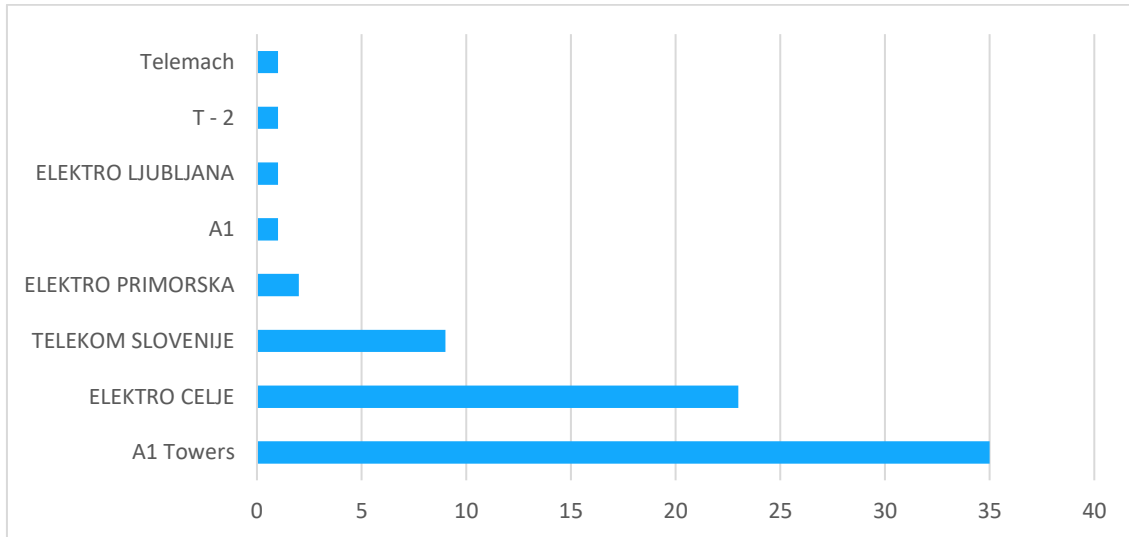
V prvem četrtnem letju 2023 je agencija na področju registra številkega prostora prejela osem vlog. Po skrbnem pregledu vlog je agencija izdala ustrezne upravne akte. Agencija si prizadeva zagotoviti natančno obravnavo vlog in izdajo odločb v skladu z veljavno zakonodajo ter svojimi pristojnostmi na tem področju.

Investicije

V skladu s prvim odstavkom 11. člena ZEKom-2 so infrastrukturni operaterji dolžni pri gradbenih delih na fizični infrastrukturi izvesti objavo poziva zainteresiranim soinvestitorjem v elektronska komunikacijska omrežja in pripadajočo infrastrukturo k skupni gradnji. Ta poziv mora biti objavljen vsaj 60 dni pred izdajo naročila za izdelavo projektne dokumentacije, v primeru, ko je za poseg potrebno gradbeno dovoljenje. V primeru, ko gradbeno dovoljenje ni potrebno, pa je poziv potrebno objaviti najmanj 90 dni pred začetkom del. Objava poziva se izvede preko spletnih strani agencije, ki omogočajo dostop do informacij zainteresiranim investitorjem v gradnjo elektronskih komunikacijskih omrežij.

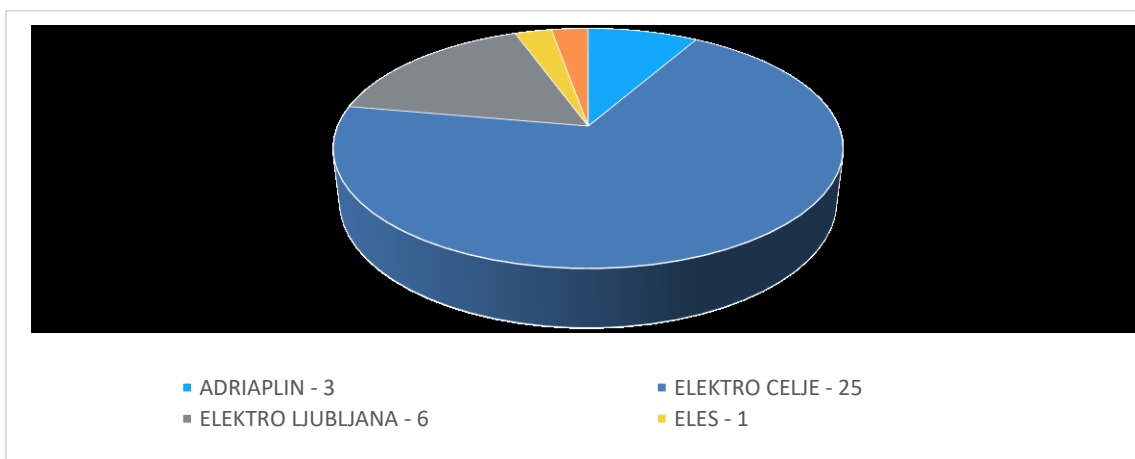
V prvem četrtnem 2023 je agencija na svoji spletni strani objavila³⁷ 166 pozivov; 73 pozivov pri gradnji komunikacijske infrastrukture in 93 pozivov pri gradnji druge vrste gospodarske infrastrukture, zainteresiranim soinvestitorjem v javna komunikacijska omrežja in pripadajočo infrastrukturo k skupni gradnji.

Gradnje komunikacijske infrastrukture (73 pozivov)

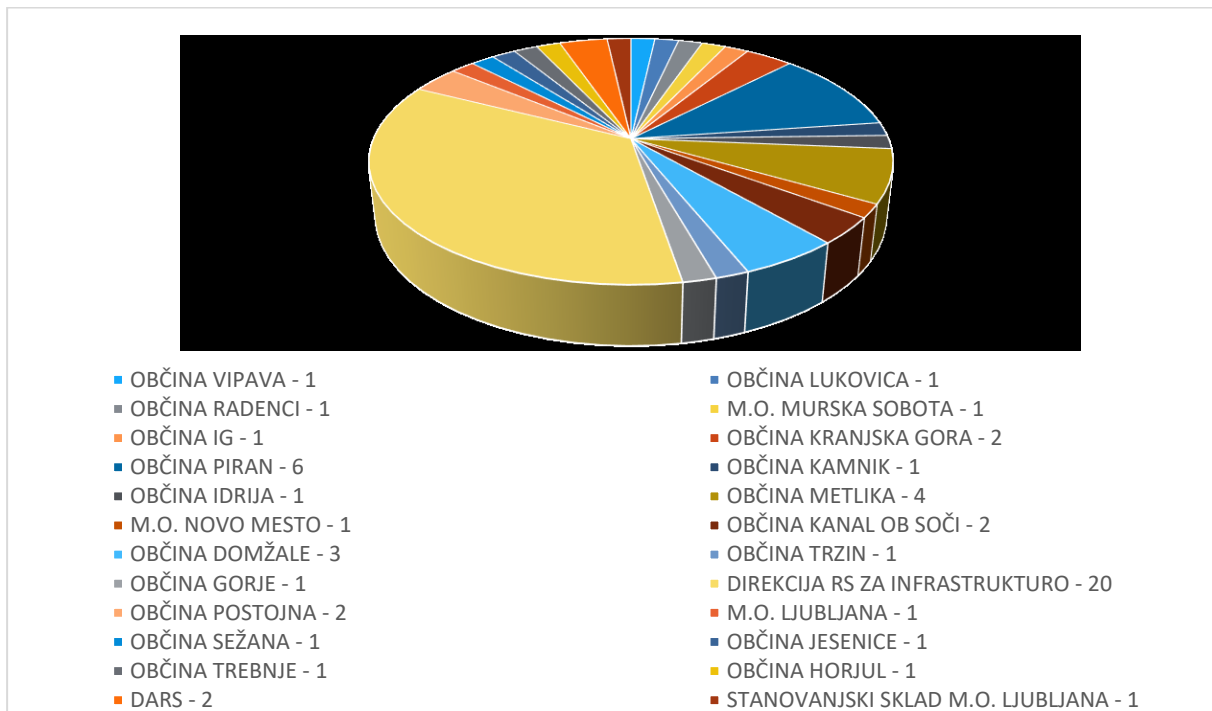
Pri gradnji druge vrste gospodarske infrastrukture je bilo objavljenih 93 pozivov, od tega 36 prijav gradenj ostalih omrežnih operaterjev in 57 prijav gradenj z javnimi sredstvi.

Gradnje ostalih omrežnih operaterjev (36 pozivov)

³⁷<http://investicije.akos-rs.si/namere-pozivi>

Gradnje občin in gradnje z javnimi sredstvi (57 pozivov)

Portal infrastrukturnih investicij AKOS³⁸ je v prvi vrsti namenjen investitorjem v telekomunikacijsko in drugo javno infrastrukturo v Sloveniji. Njegova glavna funkcija je omogočiti elektronsko oddajo namer gradenj infrastrukture in zagotoviti preprost dostop do informacij o skupnih gradnjah za zainteresirane soinvestitorje. Portal ponuja ključne informacije o posameznih gradnjah infrastrukture v Sloveniji, kar olajšuje investitorjem pridobivanje potrebnih informacij. Agencija aktivno ozavešča operaterje na tem področju preko relevantnih objav, novic in ciljno organiziranih posvetov. S tem agencija zagotavlja, da so operaterji ustrezno obveščeni o novostih, pomembnih informacijah in priložnostih na področju infrastrukturnih investicij.

Agencija na področju nadzora obveznih sestavin služnostnih pogodb izvaja systemske, preventivne nadzorne postopke, s katerimi preverja izpolnjevanje obveznosti, ki jih lastnikom infrastruktur nalaga 27. člen ZEKom-2. V prvem četrtletju 2023 je bilo aktivnih 12 nadzorov na tem področju.

Sodelovanje z operaterji in zainteresirano javnostjo

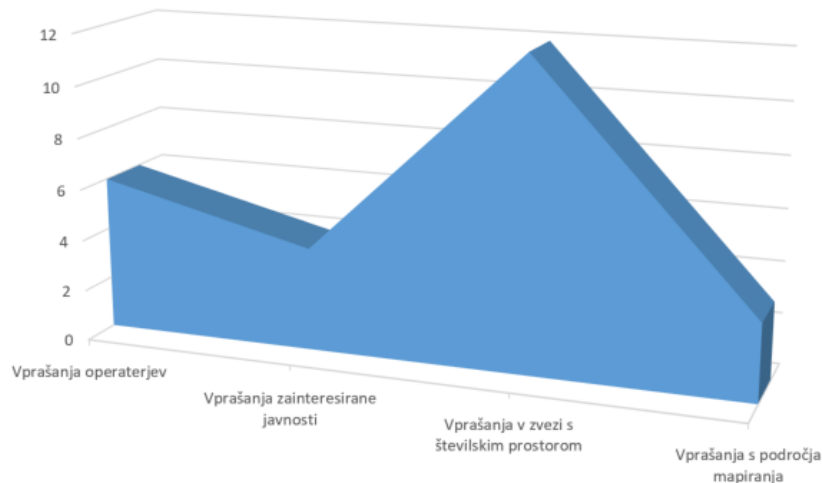
Agencija na področju elektronskih komunikacij sledi zastavljenim strateškim ciljem, kot so zagotavljanje pogojev za kakovostne storitve po primerni ceni, zagotavljanje dostopnosti univerzalnih storitev vsem prebivalcem Republike Slovenije po dostopnih cenah in neodvisno od geografske lokacije, ščitenje interesov uporabnikov storitev, vključno z zaščito tajnosti in zaupnosti elektronskih komunikacij, zagotavljanje učinkovite konkurence na trgu, zagotavljanje in pospeševanje učinkovitosti in tekmovanja med ponudniki storitev, spodbujanje razvoja in uvajanja novih storitev in tehnologij za višjo kakovost življenja in razvoj gospodarstva z zagotavljanjem pogojev za nove investicije,

³⁸<http://investicije.akos-rs.si/>

zagotavljanje in nadziranje učinkovite rabe številskega prostora ter zagotavljanje delovanja elektronskih komunikacij v času izrednih razmer in ščitenje nacionalnih interesov države.

V skladu s temi cilji agencija redno sodeluje z operaterji in drugimi zainteresiranimi deležniki. Na področju zbiranja in obdelave podatkov agencija redno usklajuje poročane podatke v četrtletnih vprašalnikih z operaterji. S tem se zagotavlja zanesljivost in kakovost podatkov, ki so ključni za spremljanje in analizo stanja ter razvoja na področju elektronskih komunikacij.

Aktivnosti agencije na področju regulacije trga elektronskih komunikacij in številskega prostora

Z organom evropskih regulatorjev elektronskih komunikacij BEREC agencija sodeluje na vseh treh ravneh, tj. na ravni ekspertnih delovnih skupin, omrežja stikov in na najvišji, plenarni ravni. Omenjeno sodelovanje tako zagotavlja vključenost agencije od začetka priprave, do zaključka projekta in potrditve rezultatov dela. Delo organa BEREC se sicer načrtuje letno, pri čemer se sledi strateškim prioriteta srednjeročne strategije in pglavitnim ciljem Evropskega zakonika o elektronskih komunikacijah. Določene aktivnosti po programu dela BEREC so trajne, prenešene, ali pa aktualne, tj. se izvajajo glede na trende na trgu elektronskih komunikacij. Te aktivnosti se izvajajo v ekspertnih delovnih skupinah. V letu 2023 se 48 projektov izvaja v 12 ekspertnih delovnih skupinah, še dodatno je bil vzpostavljen en izredni projekt. V prvem četrtletju 2023 so se zaposleni agencije redno udeleževali večinoma virtualnih sestankov in konferenc, in nasploh je agencija ohranjala visoko stopnjo sodelovanja, ki je vključevala posredovanje odgovorov na vprašalnike, pregledovanje osnutkov pripravljenih dokumentov in posredovanje mnenj ter komentarjev, ipd. Pri nekaterih projektih, ki so za agencijo ter za nacionalni trg elektronskih komunikacij ključnega pomena, so zaposleni agencije dodatno sodelovali tudi kot pripravljavci vsebine dokumentov, oziroma kot vodje projekta, konkretno v povezavi z merilnimi orodji storitev internetnega dostopa in s kibernetško varnostjo.

V povezavi z navedenimi aktivnostmi je bilo v prvem četrtletju 2023 odgovorjenih na devet BEREC vprašalnikov, zaposleni so sodelovali še pri 51 ostalih opravilih (pregledi dokumentov, komentarji, nominacije, ipd.), udeleževali so se tudi pretežno virtualnih konferenc ter sestankov ekspertnih delovnih skupin. Na ravni omrežja stikov (na tem nivoju se pregleda delo ekspertnih delovnih skupin) so se zaposleni agencije udeležili rednega virtualnega srečanja v februarju, ter sodelovali pri ostalih aktivnostih na tem nivoju. Na plenarni ravni sta visoki predstavnici sodelovali pri vseh aktivnostih na najvišjem nivoju in se udeležili marčevskih virtualnih plenarnih zasedanj, letnega foruma deležnikov in

sejma mobilne industrije v Barceloni, katerega del je bila tudi tradicionalna okrogla miza v okviru organa BEREC. Direktorica agencije je sodelovala še pri 12 elektronskih glasovanjih.

Agencija ostaja aktivna članica skupine IRG, kjer sodelovanje zajema predvsem izmenjavo znanj med člani IRG in udeležbo na različnih konferencah tega organa. Po statistiki IRG, ki jo ta skupina tradicionalno vsakokratno predstavlja na prvih letnih zasedanjih omrežja stikov, za preteklo leto, je agencija po številu odgovorov in posredovanih vprašalnikov lani zasedla odlično tretje mesto med vsemi 37 članicami organa IRG. V preteklem četrletju je tako agencija v sklopu IRG odgovorila na 23 vprašalnikov in enega objavila.

Podoben sistem za izmenjavo znanja, dobrih praks in izkušenj je vzpostavljen tudi pri delovni skupini za oštevilčenje in omrežja (ECC/WG NaN), kjer je agencija v preteklem četrletju spremljala delo in odgovorila na oba posredovana vprašalnika.